

Postupy týkajúce sa vykonania rozsudkov - Lotyšsko

OBSAH

- 1 Čo znamená výkon súdneho rozhodnutia v občianskoprávných a obchodných veciach?
- 2 Ktorý orgán alebo ktoré orgány sú oprávnené vykonávať súdne rozhodnutia?
- 3 Za akých podmienok možno vydať exekučný titul alebo rozhodnutie?
 - 3.1 Konanie
 - 3.2 Hlavné podmienky
- 4 Predmet a povaha exekučných opatrení
 - 4.1 Aké druhy majetku môžu byť predmetom exekúcie
 - 4.2 Aké sú účinky exekučných opatrení podľa EP?
 - 4.3 Aká je platnosť takýchto opatrení?
- 5 Možno proti rozhodnutiu, ktorým sa vydáva takéto opatrenie, podať opravný prostriedok?
- 6 Existujú nejaké obmedzenia týkajúce sa výkonu súdneho rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o ochranu dlžníka alebo lehoty (podľa EP)?

1 Čo znamená výkon súdneho rozhodnutia v občianskoprávných a obchodných veciach?

Výkon rozhodnutia je fázou v občianskom súdnom konaní, v rámci ktorej súdni exekútori vykonajú rozhodnutie vydané súdom, inými inštitúciami alebo úradníkmi, keď dlžník (odporca) dobrovoľne neplní takéto rozhodnutie v časovom období stanovenom právnymi predpismi alebo súdom.

Pozri „Právnické profesie: Lotyšsko“ pre informácie o exekučných opatreniach, ktoré je súdny exekútor oprávnený uplatniť.

2 Ktorý orgán alebo ktoré orgány sú oprávnené vykonávať súdne rozhodnutia?

Súdni exekútori vykonávajú rozhodnutia súdov a iných inštitúcií, ako aj výkon iných činností uvedených v právnych predpisoch.

3 Za akých podmienok možno vydať exekučný titul alebo rozhodnutie?

Súdne rozhodnutia sú vykonateľné po tom, ako nadobudnú účinnosť s výnimkou prípadu, keď právne predpisy alebo rozhodnutie súdu stanovujú ich okamžitý výkon. Súdni exekútori sú oprávnení začať exekučné konania na základe exekučného titulu.

Podľa postupu pre výkon súdneho rozhodnutia sa musia vykonať tieto rozhodnutia súdov, sudcov a iných inštitúcií:

- súdne rozhodnutia a rozhodnutia súdu alebo sudcu v občianskoprávných a správnych veciach,
- súdne rozhodnutia a rozhodnutia prokurátora alebo príkazy v trestných veciach týkajúcich sa vymáhania majetku,
- rozhodnutia sudcu alebo súdne rozhodnutia v správnych prípadoch porušenia povinností týkajúce sa vymáhania majetku,
- súdne rozhodnutia o schválení vyrovnaní,
- rozhodnutia stálych arbitrážnych súdov,

- rozhodnutia zahraničných súdov alebo príslušných orgánov a zahraničných arbitrážnych súdov v prípadoch uvedených v právnych predpisoch,
- súdne rozhodnutia o uložení procesných sankcií – pokút,
- rozhodnutia komisie pre priemyselné spory,
- rozhodnutia národných regulačných orgánov pre služby vo verejnom záujme (ďalej len „regulátor“) o sporoch alebo vysporiadaní argumentov.

Pokiaľ nie je v právnych predpisoch uvedené inak, sú predmetom postupov výkonu súdnych rozhodnutí aj:

- rozhodnutia inštitúcií a úradníkov v prípadoch správneho porušenia povinností, ako aj v prípadoch porušenie zákona, keď je to uvedené v právnych predpisoch,
- správne akty týkajúce sa platieb vydaných orgánmi a úradníkmi poverenými štátom,
- rozhodnutia členov právnických povolání (notárov, advokátov, súdnych úradníkov) o odmenách za odbornú činnosť, odmenách za poskytnutú právnu pomoc a náhrade výdavkov týkajúcich sa poskytnutých služieb a kolkových daniach,
- akty prijaté Radou, Komisiou alebo Európskou centrálnou bankou podľa článku 299 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- notárske zápisnice podľa postupov uvedených v oddiele D1 zákona o notároch.

Exekučný titul je:

- exekučný príkaz vydaný v občianskych alebo správnych veciach na základe súdneho rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu, alebo sudcu, alebo v trestných veciach na základe súdneho rozhodnutia, ktorým sa schválil zmier, rozhodnutie stáleho arbitrážneho súdu, rozhodnutie komisie pre priemyselné spory, rozhodnutie regulátora o sporoch alebo urovnaní argumentov, rozhodnutie zahraničného súdu alebo zahraničného arbitrážneho súdu a akty prijaté Radou, Komisiou alebo Európskou centrálnou bankou podľa článku 299 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- rozhodnutia inštitúcií a úradníkov v prípadoch správneho porušenia povinností, ako aj v prípadoch porušenie zákona;
- rozhodnutie súdu alebo sudcu vo veciach správneho porušenia povinností,
- výpis z rozhodnutia prokurátora alebo príkaz v trestných veciach týkajúcich sa vymáhania majetku,
- exekučný príkaz vydaný na základe správneho aktu (oddiel 539 ods. 2.2 Občianskeho súdneho poriadku),
- rozhodnutie sudcu o nesporovom výkone záväzkov, vymáhaní záväzkov podľa varovných postupov alebo dobrovoľného predaja nehnuteľného majetku v rámci aukcie podľa súdneho postupu,
- súdne rozhodnutia o uložení procesných sankcií – pokút,
- faktúra vystavená notárom, advokátom alebo exekútorom,
- európsky exekučný titul vydaný zahraničným súdom alebo príslušným orgánom podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004,
- osvedčenie vydané zahraničným súdom alebo príslušným orgánom podľa článku 41 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003,
- osvedčenie vydané zahraničným súdom alebo príslušným orgánom podľa článku 42 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003,
- osvedčenie vydané súdom vrátane zahraničného súdu podľa článku 20 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007,
- platobný príkaz vydaný súdom vrátane zahraničného súdu podľa článku 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006,
- rozhodnutie súdu o povolení pre zabezpečeného veriteľa na predaj založeného majetku dlžníka v konaní o právnej ochrane (oddiel 37 ods. 2 zákona o platobnej neschopnosti),
- výpis z rozhodnutia vydaného zahraničným súdom alebo príslušným orgánom podľa článku 20 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 4/2009,
- výpis z verejnej listiny vydané príslušným zahraničným orgánom podľa článku 48 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009,
- jednotný exekučný titul v dožiadanom členskom štáte vydaný v súlade so vzorom stanoveným v prílohe II vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1189/2011 z 18. novembra 2011,

- notárske exekučne zápisnice vydané podľa postupu uvedeného v oddiele D1 zákona o notároch,
- osvedčenie vydané zahraničným súdom alebo príslušným orgánom podľa článku 53 alebo článku 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a uznávaní výkonu rozsudkov v občianskych a obchodných záležitostiach.
- výpis z rozhodnutia príslušného orgánu členského štátu Európskej únie alebo štátu Európskeho hospodárskeho priestoru o uložení správnej pokuty, ktorá sa vzťahuje na porušenia povinností v oblasti vysielania zamestnávateľov a ktorý je prijatý do systému na výmenu informácií o vnútornom trhu (IMI):
- časť A európskeho príkazu na zablokovanie účtov vydaného súdom vrátane zahraničného súdu podľa článku 19 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 655/2014.

3.1 Konanie

Súdne a mimosúdne rozhodnutia sú vykonateľné po tom, ako nadobudnú účinnosť, s výnimkou prípadu, keď právne predpisy alebo rozhodnutia súdu stanovujú ich okamžitý výkon. Ak je stanovená lehota na dobrovoľný výkon v súvislosti s výkonom súdneho rozhodnutia a rozhodnutie sa nevykoná, súd po uplynutí lehoty na dobrovoľný výkon vyhotoví exekučný príkaz. Súdni exekútori sú oprávnení začať exekučné konania na základe exekučného titulu.

Exekučný príkaz vydá na žiadosť exekútora súd, ktorý v tom čase rozhoduje v danej veci. Pre každé rozhodnutie sa musí vydať jeden exekučný príkaz. Ak sa má rozhodnutie vykonať na rôznych miestach, ak sa má rozhodnutie okamžite vykonať v ktorejkoľvek jeho časti alebo ak je rozhodnutie v prospech viacerých navrhovateľov alebo proti viacerým odporcom, súd musí na žiadosť exekútora vydať niekoľko exekučných príkazov. Pri vydávaní niekoľkých exekučných príkazov sa musí v každom z týchto exekučných príkazov uviesť presné miesto výkonu alebo časť rozhodnutia, ktoré sa má vykonať podľa exekučného príkazu; a v prípade solidárnych záväzkov sa musí označiť odporca, proti ktorému sa takýto výkon realizuje podľa príslušného exekučného príkazu.

Na začatie výkonu rozhodnutia sa musí exekučný príkaz pridelený exekútorovi alebo jeho splnomocnenému zástupcovi predložiť spolu so žiadosťou súdnemu exekútorovi.

3.2 Hlavné podmienky

Všeobecné otázky týkajúce sa činnosti a vedenia evidencie súdnych exekútorov upravuje zákon o súdnych exekútoroch a nariadenie č. 202 „Nariadenie o vedení evidencie súdnych exekútorov“ prijaté kabinetom ministrov 14. marca 2006.

4 Predmet a povaha exekučných opatrení

Uplatnenie exekučných opatrení stanovených v občianskom súdnom poriadku v konaniach o výkone rozhodnutí súdu a rozhodnutí iných inštitúcií je zamerané na obmedzenie práva dlžníka s cieľom obnoviť rovnováhu medzi právami osoby, ktoré sa týkajú jej občianskych práv alebo právom chránených záujmov a povinnosti dlžníka vykonať rozhodnutie súdu (inej inštitúcie).

4.1 Aké druhy majetku môžu byť predmetom exekúcie

Súdni exekútori sú oprávnení prijať vykonávacie opatrenia voči hnutel'nému majetku dlžníka – vrátane akéhokoľvek jeho majetku v držbe iných osôb – a nehmotnému majetku, voči peniazom, ktoré dlhujú dlžníkovi iné osoby (odmeny za prácu, rovnocenné platby, iný príjem dlžníka, investície v úverových inštitúciách) a voči nehmotnému majetku.

Určitý majetok, ktorý je uvedený v právnych predpisoch a predmety, ktoré patria úplne alebo čiastočne dlžníkovi, nepodliehajú vykonávacím opatreniam na základe exekučných príkazov (napr. vybavenie a zariadenie domácnosti, oblečenie, potraviny, knihy, nástroje a náradie, ktoré dlžník potrebuje na svoju každodennú prácu, ktorá mu poskytujú prostriedky potrebné na živobytie atď.).

Tieto predmety, ktoré patria úplne alebo čiastočne dlžníkovi, nepodliehajú vykonávacím opatreniam na základe exekučných príkazov:

- vybavenie a zariadenie domácnosti, oblečenie, ktoré potrebuje dlžník, členovia jeho rodiny a osoby, ktoré sú od neho závislé:
 - oblečenie, obuv a spodná bielizeň potrebné na každodenné nosenie,
 - posteľné príslušenstvo, nočné odevy a uteráky,
 - kuchynské náčinie a kuchynský riad nevyhnutný na každodenné použitie,
 - nábytok – jedna posteľ a stolička na jednu osobu, ako aj jeden stôl a jeden šatník na jednu rodinu,
 - všetko príslušenstvo pre deti.

- potraviny v domácnosti v sume nevyhnutnej na výživné dlžníka a členov jeho rodiny na obdobie troch mesiacov,
- peniaze v sume minimálnej mesačnej mzdy pre dlžníka, každého člena jeho rodiny a osoby závislej od dlžníka, ale v prípadoch týkajúcich sa vymáhania výživného na podporu maloletých detí alebo v prospech správy garančného fondu na výživné – peniaze v sume 50 % z minimálnej mesačnej mzdy pre dlžníka, každého člena jeho rodiny a osoby závislej na dlžníkovi,
- jedna krava alebo koza a jedno prasa na jednu rodinu a krmivo v požadovanej sume až do získania nového krmiva alebo kým sa hospodárske zvieratá vezmú na pasienky,
- palivo potrebné na prípravu jedla pre rodinu a na vykurovanie obytných priestorov počas vykurovacej sezóny,
- knihy, nástroje a náradie potrebné pre každodennú prácu dlžníka, ktorá mu poskytuje prostriedky nevyhnutné na živobytie,
- poľnohospodárske zásoby, to znamená, poľnohospodárske náradie, stroje, hospodárske zvieratá a osivo nevyhnutné pre farmu spolu s množstvom krmiva nevyhnutným na chov hospodárskych zvierat príslušnej farmy až do nového zberu úrody. Pokyny ministra poľnohospodárstva určujú poľnohospodárske nástroje, počet hospodárskych zvierat a množstvo krmiva, ktoré sa považujú za nevyhnutné,
- hnutelný majetok, ktorý je v súlade s občianskym právom uznaný za príslušenstvo nehnuteľného majetku – oddelený od takéhoto nehnuteľného majetku,
- domy uctievania a rituálne predmety.

Rovnako sa vykonávacie opatrenia nemôžu uplatniť na:

- odstupné, pohrebné, paušálnu dávku pre pozostalého manžela, štátne sociálne dávky, štátnu podporu na dieťa, ktoré trpí celiakiou, pozostalostný dôchodok a pozostalostný príspevok,
- náhradu za oblečenie a opotrebenie nástrojov patriacich zamestnancovi a iné náhrady v súlade so zákonmi a predpismi upravujúcimi zákonné pracovnoprávne vzťahy,
- sumy, ktoré sa vyplatia zamestnancovi v súvislosti s oficiálnym cestovaním, presunom a pridelením na prácu v inej osídlenej oblasti,
- dávky sociálnej pomoci
- výživné na dieťa v sume minimálneho výživného na dieťa stanoveného kabinetom, ktoré musí jeden z rodičov zaplatiť na základe súdneho rozhodnutia alebo rozhodnutia prijatého správou garančného fondu na výživné, ako aj výživné na dieťa, ktoré má vyplatiť správa garančného fondu na výživné.

4.2 Aké sú účinky exekučných opatrení podľa EP?

Pri prijatí vykonávacích opatrení voči hnutelnému majetku, nehnuteľnému majetku alebo príjmu dlžníka už nie je dlžník oprávnený s nimi voľne nakladať.

Pri nesplní požiadaviek alebo príkazov exekútora vyhotoví exekútor listinu a predloží ju súdu, aby rozhodol o zodpovednosti. Súd môže vinníkom uložiť pokutu – až do výšky 360 *euro* v prípade fyzickej osoby alebo až do výšky 750 *euro* v prípade úradníka. Na rozhodnutie súdu možno podať dodatočnú sťažnosť.

V niektorých kategóriách prípadov je možné určiť osobitné sankcie za nesplnenie požiadaviek exekútora.

Ak exekútor zaznamená akýkoľvek odpor pri prijímaní vykonávacích opatrení, môže zavolať na pomoc políciu.

Ak sa dlžník v súlade s predvolaním nedostaví pred súdneho exekútora alebo odmietne poskytnúť vysvetlenie, alebo zákonom požadované informácie, súdny exekútor má právo sa obrátiť na súd, aby rozhodol o zodpovednosti tejto osoby. Súd môže prijať rozhodnutie, aby donútil dlžníka, dostaviť sa a uložiť pokutu v prípade fyzickej osoby až do výšky 80 *euro* alebo až do výšky 360 *eu ro* v prípade úradníka. Na rozhodnutie súdu možno podať dodatočnú sťažnosť.

Ak sa zistí, že dlžník úmyselne uviedol nepravdivé informácie, súdny exekútor musí zaslať žiadosť prokurátorovi.

4.3 Aká je platnosť takýchto opatrení?

Exekučný titul je možné podať na výkon rozhodnutia do desiatich rokov od nadobudnutia účinnosti rozhodnutia súdu alebo sudcu, pokiaľ v regulačných aktoch nie je uvedená iná lehota. Ak súdne rozhodnutie ukladá platbu v splátkach, exekučný titul zostáva v platnosti celé obdobie, počas ktorého sú platby splatné a desaťročné obdobie začína plynúť od posledného dňa každej platby.

5 Možno proti rozhodnutiu, ktorým sa vydáva takéto opatrenie, podať opravný prostriedok?

Exekučné konanie sa začne na základe platného exekučného príkazu vydaného súdom alebo inou inštitúciou. Osoba zaviazaná povinnosťou na základe rozhodnutia súdu alebo inej inštitúcie sa môže odvolať (napadnúť) proti rozhodnutiam súdov alebo iných inštitúcií v súlade so všeobecným postupom stanoveným v regulačných aktoch o odvolaní (napadnutí).

Na žiadosť účastníka konania a s ohľadom na vlastnícky stav alebo iné okolnosti týkajúce sa zúčastnených strán je súd zodpovedný za rozhodovanie v danom prípade oprávnený prijať rozhodnutie o odložení výkonu rozhodnutia, rozdelení exekúcie na splátky alebo zmene formy alebo postupu výkonu rozhodnutia. Dodatočnú sťažnosť týkajúcu sa súdneho rozhodnutia o odklade výkonu rozhodnutia, o rozdelení výkonu rozhodnutia na splátky alebo o zmene formy alebo postupu výkonu je možné podať na súd vyššieho stupňa do desiatich dní. Ak výkonu súdneho rozhodnutia prekážajú alebo bránia okolnosti, súdny exekútor je takisto oprávnený predložiť návrh na odklad výkonu rozhodnutia, rozdelenie výkonu rozhodnutia na splátky alebo zmenu formy alebo postupu výkonu rozhodnutia súdu, ktorý je zodpovedný za rozhodnutie.

Súdny exekútor môže odložiť výkon rozhodnutia na základe žiadosti exekútora alebo rozhodnutia súdu, alebo sudcu o odklade výkonu exekučného opatrenia, alebo pozastavenia predaja majetku, alebo súdneho rozhodnutia o odklade výkonu rozhodnutia alebo o rozdelení výkonu rozhodnutia na splátky.

6 Existujú nejaké obmedzenia týkajúce sa výkonu súdneho rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o ochranu dlžníka alebo lehoty (podľa EP)?

Veriteľ alebo **dlžník** sa môže podaním odôvodnenej sťažnosti odvolať voči opatreniam súdneho exekútora pri výkone rozsudku alebo odmietnutiu súdneho exekútora vykonať takéto opatrenia, s výnimkou týkajúcou sa neplatnej aukcie, na okresnom (mestskom) súde podľa oficiálneho miesta vymenovania súdneho exekútora do desiatich dní odo dňa prijatia napadnutých opatrení alebo dňa, keď sa sťažovateľ dozvie o takých opatreniach, o ktorých čase a mieste vykonania opatrení nebol informovaný.

Sťažnosť sa musí preskúmať na súdnom pojednávaní do 15 dní. Dlžník a veriteľ, ako aj súdny exekútor musia byť informovaní o súdnom pojednávaní. Nedostavenie sa týchto osôb nesmie predstavovať prekážku pre preskúmanie tejto otázky.

Na základe odôvodnenej žiadosti osoby, ktorá predkladá sťažnosť, môže sudca prijať rozhodnutie o zastavení vykonávacích opatrení, zákaze prevodu peňazí súdnemu exekútorovi, veriteľovi alebo dlžníkovi alebo o pozastavení predaja majetku. Rozhodnutie sa musí vykonať čo najskôr od jeho prijatia.

Na rozhodnutie súdu možno podať dodatočnú sťažnosť.

Odkazy

<http://www.tm.gov.lv/> – webové sídlo ministerstva spravodlivosti

<http://www.lzti.lv/> – Rada lotyšských súdnych exekútorov

<http://www.tiesas.lv/> – portál lotyšských súdov

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 05/06/2019